

Werk

Titel: Herbarium Amboinense, plurimas complectens arbores, frutices, herbas, plantas ter

Jahr: 1741

Kollektion: Zoologica

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN369546628

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN369546628>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=369546628>

LOG Id: LOG_0156

LOG Titel: Caput Vigesium Septimum. Bintangor silvestris. Bintangor Utan. - XXVII. Hoofdstuk. De wilde Bintangor-Boom

LOG Typ: chapter

Übergeordnetes Werk

Werk Id: PPN369544501

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN369544501>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=369544501>

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

EXPLICATIO

Tabula Septuagesima Prima,

Quæ ramum exhibet *Bintangoræ Maritimæ*, uti a *Rumphio* vocatur.

- A. Ejus integrum denotat fructum juxta magnitudinem, & putamine obvolutum.
 B. Fructum dissectum.
 C. Ejus nucleum sicut exemptum.

OBSERVATIO.

INOPHYLLUM hoc genus a me in *Thef. Zeyl. pag. 131.* vocatum fuit ob elegantissima folia striata, fibrosa, & quasi muscularia, atque hæc planta *Inophyllum* flore octifido, quæ est Nux Zeylanica oleosa major. *Herm. Mus. Zeyl. pag. 57.* & *Punna H. Malab. part. 4. Tab. 38.* & *Calaba Plum. Nov. pl. gen. pag. 39.* *Calophyllo dendron Indicum folio subrotundo. Vaill. act. reg. Paris. an. 1722. pag. 283.* & *Calophyllum* foliis ovatis, obtusis, striis parallelis transversalibus *Linn. H. Cliffort. pag. 206.* quod jungitur alteri hujus speciei flore quadrifido, quæ in *Thef. Zeyl. pag. 130. Tab. 60.* describitur & exhibetur. a *Rayo in hist. pl. pag. 1525.* vocatur *Prunifera*, seu *Nucifera Malabarica*, foliis *Nymphææ*, fructu rotundo, cortice pulvinato, & a *Pluknet.* Arbor Indica, Mali Medicæ foliis amplioribus, *Maderaspatana*, forte *Punna H. Malab. Phyt. Tab. 147. Fig. 3.* *Focraha Flacourt. Hist. Madagasc. pag. 139.* Nomine *Bintangor arboris maritimæ* describitur a *Valent. pag. 216.* reliqua vide in *Thef. Zeyl. pag. 131.*

UYTLEGGING

Van de een-en-zevenstijfste Plaat,

Dewelke vertoont een Tak van de strand-Bintangor, zo als ze van *Rumphius* genaamt werd.

- A. Wyit aan de gebeele vrucht in zyn bolster en grootte.
 B. De vrucht opgesneden.
 C. Het uitgenomene pit.

AANMERKING.

Dit geslagt van boomen is *Inophyllum* van my genaamt in de *Thef. Zeyl. pag. 131.* om dat deszelfs bladen zeer aardig geadert en gestreept zyn als de vezels van de spieren, en deze plant werd aldaar genaamt *Inophyllum* flore octifido, en is de groote Zeylonfche olieachtige noot van *Herman* in zyn *Mus. Zeyl. pag. 57.* en de *Punna* van de *Hortus Malab.* in het vierde deel *Tab. 38.* en *Calaba* van *Plumier* in zyne nieuwe geslachten der planten *pag. 39.* en Oostindische *Calophyllo dendron* met ronde bladen van *Vaill. in de act. Paris 1722. pag. 283.* en *Calophyllum* met rondachtige stompe en gestreepte bladen van *Linnaeus* in de *Hort. Cliffort. pag. 266.* welke verder in de *Thef. Zeyl. pag. 130.* beschreven en *Tab. 60.* verbeeldt werd, en die van *Ray* in zyn *hist. der planten pag. 1525.* genaamt werd een Malabaarsche Pruim ofte Noot-dragende Boom, met bladen als de *Nymphææ*, en ronde vruchten, en van *Pluknet* Oost-Indische Boom, met breede bladen als de Appel-boomen die mogelyk is de *Punna* van de *Hortus Malab.* en in de *Historie van Madagasc. pag. 139.* de Zee Bintangor-boom werd by *Valent. pag. 216.* mede beschreven. het overige ziet in *Thef. Zeyl. pag. 131.*

CAPUT VIGESIMUM SEPTIMUM.

Bintangor silvestris. Bintangor Utan.

Quam irregularem etiam & fordidum truncum gerit præcedens *Bintangor*, tam elegantem & bene ordinatum hæc *Bintangor montana* seu *silvestris*, sique inter sese comparentur, differunt quantum crassius & incomptus rusticus a tenera ac polita puella. Truncus montanæ *Bintangor* est rectissimus & gracilis instar *Pinangæ*, raro crassitiem *Calappi* adtingens.

Ejus folia sunt octo vel novem pollices longa, binos lata, vetusta vero acutum gerunt nervum medium ab inferiore parte, atque in longum acutumque desinunt apicem, præcedenti firmiorem, sine ordine petiolis insident, suntque porro litorali *Bintangor* similia; dum vero hujus lignum duplex est, album nempe ac rubrum, parvum quoque inter folia observatur discrimen, in una enim specie sunt acuminata, in altera vero obtusa.

Hæc etiam sine ordine locantur, aliquando autem opposita sunt, & obliquam formant crucem; Quæ in Boero crescunt, longiora gerunt folia & tenuiora Amboinensibus; Trunci cortex æqualis est crassitie, externe cinereus vel flavescens ac glaberrimus, interne luteus, qui decorticari potest in magna segmenta, ita ut canales inde formari possint.

Flores *Bintangor litoralis* floribus maxime similes sunt, vel paulo majores, ex quinque subrotundis, crassis, & albicantibus constantes petalis, qui intus replentur antheris luteis, longioribus insidentibus staminibus, quam in præcedenti, jucundum spirantibus odorem, sed debiliorem. Singuli quoque flores longo insident petiolo albicante, & cruciatim, uti in *Caryophyllis*, magnis in racemis congesti sunt, quorum plerumque bini oppositi ex foliorum alis progerminant.

Fructus itidem rotundæ sunt pilulæ, duplo minores quam in præcedente, parumque acuminati, in arbores glauci, sine floris vestigio, nudo insidentes pedunculo, binos autem gerunt cortices seu putamina, quorum exterius cultrum crassum est, primo lignosum, & fere friabile, acsi ex arena compositum esset, sub hoc alterum locatur crassius ac durius putamen, sed tan-

XXVII. HOOFDSTUK.

De wilde Bintangor - Boom.

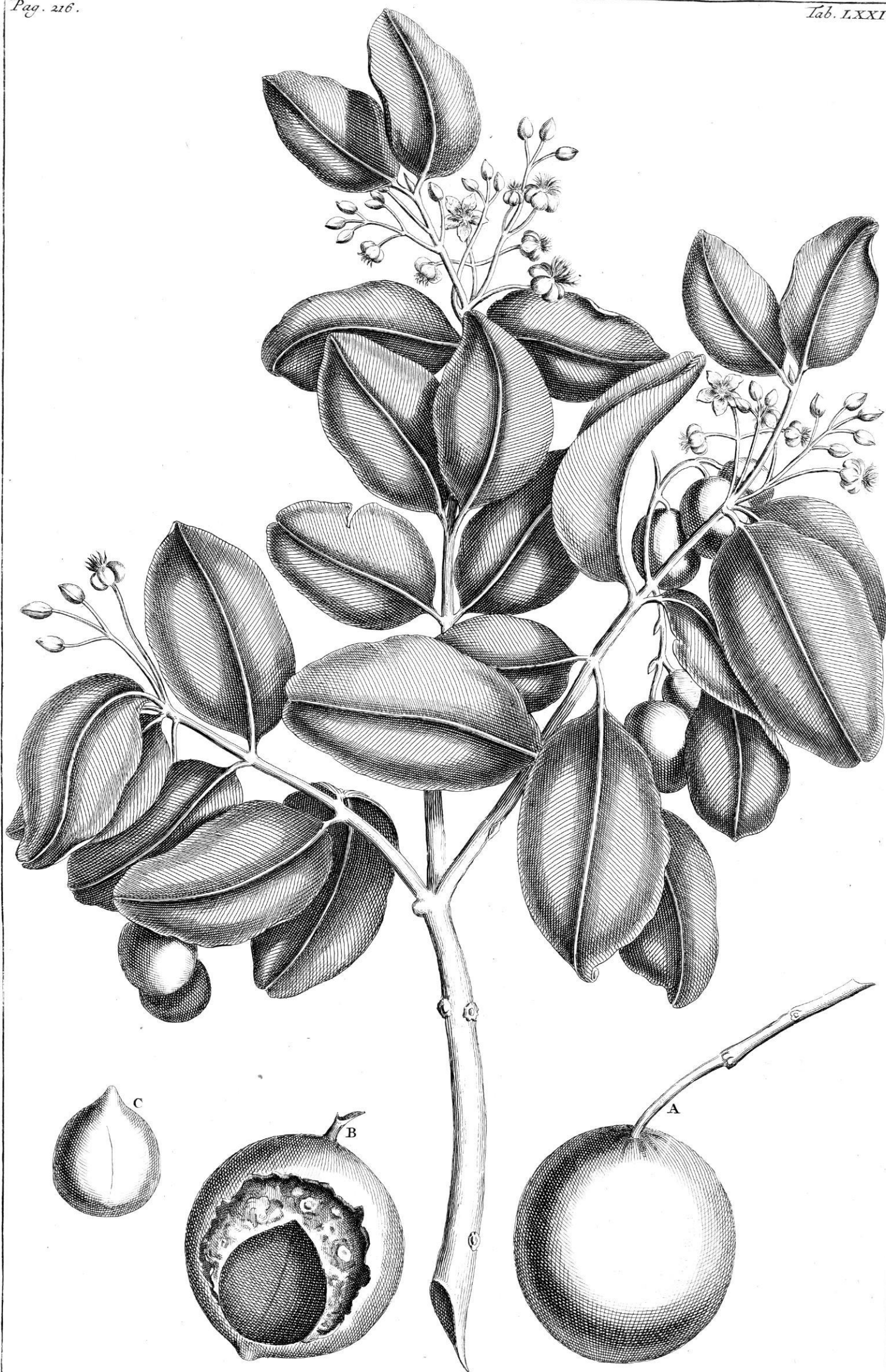
Zoo lelyk de voorige *Bintangor* van stam is, zoo mooy en welgeschikt is de berg-Bintangor, en zy beyde met malkander vergeleeken, vertoonen eenen groven vierkantigen Boer, by een klein Juffertje. De stam van de berg-Bintangor is zeer regt en rank, als een *Pynang-boom*, zelden de dikte van een *Calappus-boom* bereykende.

De bladeren zyn agt en negen duimen lank, twee ditoos breed, en meer, bebbende onder mede een scherpe middelribbe, en vooren een lange smalle spits, styver als de voorige, staan zonder ordre aan de steelen, en zyn verders de strand-Bintangor gelyk: doch dewyl dit hout tweedelely is, namentlyk wit en roodachtig, zoo wert 'er ook een klein onderscheidt in de bladeren gemaakt, want aan de eene zoorte zynze vooren regt toegespitst, en aan de andere loopenze stomp toe.

Zomtyds staanze ook zonder ordre, zomtyds tegens malkander, en maaken een schuin kruis. Die van Boero zyn ook langer en smalder, dan de Amboinsche, de scherffe van den stam is egaal dik, van buiten licht-graauw of bleekgeel, en zeer effen, van binnen geel, men kanze met groote stukken afschillen, zo dat men gooten daar van maaken kan.

De bloeme is het strand Bintangor meest gelyk, of wel zoo groot, uit vyf ronde, witten, en vette blaadjes gemaakt, en binnen gevult met veel geel zaad, op langere draaden dan de voorige, mede goed van reuk, doch slapper: Ider bloem insgelyks staat op een langen witten steel, en in 't kruis, gelyk de nagelen, aan groote troffen, waar van gemeenlyk twee tegen malkander uit den schoot der bladeren voortkomen.

De vruchten zyn mede ronde pillulen, tweemaal kleiner dan aan 't voorige, met een kleine spitze voor op, aan den boom spaans-groen, zonder overblyfzel van de bloem op den blooten steel staande. Hy heeft twee bolsters of schellen, waar van de buitenste een mes dik, eerst houtachtig, byna bryzelig, als of ze van zant gemaakt was, daar onder leyt een ander dikkere en barder schaal, ten laet-

tandem itidem friabile, ex crassiori quasi arena conflatum, in medio vacua est cavitas nucleo destituta, ab arbore decidens, & si per aliquod tempus in terra prolapsus fuerit fructus, friabilis est, quum primo lignosus fuerit, ac siccus sine ullo oleo vel gummi, forte etiam non omnes vacui & nucleo destituti sunt, sed quidam hoc repleti, qui arborem propagant.

Arbores, quæ folia oblongo-acuta & obscure viridia gerunt, quæ non ruffa sed viridia exsiccantur, ligno constant albo, quod, si recens, gravissimum est, sed cito exsiccatur ad oras, hoc habet rectas ac breves fibras, crassas, & quasi abruptas, oblique etiam interdum decurrentes, internæ autem tenuiores sunt & magis intricatæ; si politum sit hoc lignum, splendet instar serici; lentum vero est quam maxime ob longitudinales fibras, & flexile, nec facile rimas agit vel frangitur, plurima autem ejus vis in longitudinalibus marginum fibris consistit, internum enim lignum facilius rumpitur.

Altera species priori fibris similis est, sed ex albo magis rufescit, plurimisque constat partibus, quæ crassioribus repletæ sunt venis, nec facile poliri potest, crassæ enim hæ venæ dolabris sese opposites decidunt, & sulcos formant. Hujus speciei folia superius obtuse acuminata, & aliquando bifida sunt, inque oris deorsum sinuosa: In utraque porro specie nullum observatur gummi, neque in foliis neque in cortice, & uno plerumque florent tempore cum *Bintangor* litorali, seu maritima; nunquam autem in litore occurrunt, sed in densis silvis tam in montibus quam in vallibus, quoque loca sunt ficiora ac magis saxosa, in quibus crescunt, quo melius illarum sit lignum.

Nomen. Latine *Bintangor Montana*. Malaice *Bintangor Utan*, & solummodo *Bintangor*, Malayenses enim hanc pro vera habent *Bintangor*, & præcedentem arborem pro *Champelong*, Amboinice *Hataul Lau-muri*.

Locus. In omnibus Amboinensium occurrit insulis, plurimum vero in Boero, & Hitonsi regione, seu magna Amboina.

Ufus. Hujus arboris nil nisi rectus in usum advocatur truncus, si recens fuerit, nec ultra crus crassus ad tectorum fulcra, si vero majores sunt, malis inserviunt navigiorum minorum, sed bene attendendum est, ne hujus ligni nimis magna abradatur copia, sed tantum in rotundam amputetur formam, plurima enim ejus vis, uti dictum fuit, in exteriori consistit parte.

Si navigiis inpositum fuerit, suprema ejus pars lamina plumbea obducenda est, ut ab aquæ pluvialis vi & putredine conservetur, si ita rite sit conservatum, diu usui esse potest, & magnos ventorum ferre impetus.

Quod tectorum fulcris inserviet, itidem decorticandum modo est, nec aliquid de ligno ipso auferendum, atque decorticati trunci soli exponendi sunt, ut exsiccantur, & indurescant, si enim nimis recentes & virides tectis inponantur, incurvantur, quod & de præcedenti itidem observandum est ligno, multi autem ex nostro populo hoc negligentes, hoc lignum injuriæ infamarunt inmerito, nec ita durabile esse ac persuadetur, quod tamen ipsorum ignorantia imputandum est. Hoc autem lignum semper ad superiores domuum partes adhibendum est, nunquam vero ad postes, quæ terram tangunt, quum ibi facile ac brevi putrescat.

Bintangor Montana aliam seu tertiam habet speciem magnitudine multum a prioribus differentem, est enim arbuscula tenuis, vix ultra pedem crassa, recto tamen itidem trunco constans, & flavescens ac glabro cortice.

Hujus rami sese dividunt in longa ac lenta flagella, hisce folia insident rara, bina sibi opposita; quæ Granati foliis accedunt, vel acumini minoris hastæ, tres pollices longa, minorem digitum lata, sensim acuminata, firma, glabra, tenuibusque pertexta venis parallelis, instar omnium *Bintangorum*.

Flores fructusque me hætenus latent, quum raro in conspectum veniant, uti & ipsa arbuscula: Ejus lignum est lentum, solidum, & ex albo ruffum.

Tom. II.

Nomen.

laatst en ook bryzelig, en uit grover zand bestaande, in de midden is een yaele bolligheit zonder kern, van den boom afvallende, en een tyd lang op de aarde leggende, wordenze eerst bryzelig, van te vooren zynze houtachtig, dog droog, en zonder eenige olye of gom, mischien zynze ook niet alle ydel, maar eenige vol, die den boom voortplanten.

De boomen, die een lankwerpige spits en donker-groen blad hebben, het welke ook niet vaal of ros, maar groenachtig opdroogt, hebben een wit hout, vers zynde zeer sjaar, maar droogt ligt op. Aan de kanten heeft het regte, doch korte aderen, grof en als afgebrooken, ook wat schuins loopende, na binnen zynze fynder, en lopen meer gekrult; gepolyst zynde, glimt het als Satyn, het is zeer taai wegens de lange draaden, zeer buigzaam, zonder te scheuren of te breeken, maar zyn meefte kragt bestaat in de langdradige kanten, want het binnenste hout breekt lighter.

De andere zoorte is de voorige aan draden gelyk, maar het trekt uit den witachtigen een weinig na den ligt-roszen, vol van stukken grove aderen, en laat zig niet glad werken, want de grove aderen tegens de schaaf opstaande, vezelen uit, en maken groeven. De bladeren van deze zoorte hebben vooren een stompe spits, zomtyds in twee gekloven, en aan de kanten zynze nederwaarts wat gezoomt. Voorts van beide zoorten ziet men gene gomachtigheit; nog in bladeren, nog in schorffen, en zy bloeyen meest op eenen tyd met de strand-Bintangor, men vindze geenzints op strand, maar in digte bosschen, zo in 't geberge, als in de valeyen, en hoe drooger en steenachtiger de plaats is, daarze wasffen, hoe beter menze houdt.

Naam. In 't Latyn *Bintangor Montana*, in 't Maleys *Bintangor Utan*, en slegts *Bintangor*, want de Maleysers houden dit voor den regten eigentlyken *Bintangor*, en den voorigen boom voor *Champelong*; op Amboins *Hataul Lau-muri*.

Plaats. Men vind hem in al de Amboinsche Eilanden, doch meest op Boero, en het Hitoeze Land, of groot Amboina.

Gebruik. Van deze boomen gebruikt men anders niet, dan de regte stammen, alsze nog jonk zyn, en niet boven een been dik, tot sparren van dakwerk, maar grooter zynde, tot masten en rheen van kleine schepen en jonken, doch men moet 'er wel op passen, dat men van dit hout aan de buitenkant niet veel afneeme, maar slegts een weinig besnoeye, dat het rond werde, want zyn meefte kragt, als gezegt, bestaat in de kanten.

In de schepen gezet zynde, moet men het ook boven met een stuk loot of preseming bekleeden, dat het voor 't inwateren van den reegen bevyd blyve, derwelke het van binnen ligt doet vergaan, dus verwaard zynde, kan het lange in Zee duren, en wegens zyn styvigheid groot gewelt van winden uitstaan.

Het geene tot sparren dienen zal, moet men insgelyks slegts schillen, en niets van het hout afnemen, de geschilden stammen in de Zonne stellen, datze ter degen uitdroogen en styf werden, want anders te vers gebruikt in het dakwerk wordenze krom, het welk men ook by de voorige aanmerken moet, doch veel van ons volk op deze dingen niet lettende, hebben dit hout zonder schuld in een quaden naam gebragt, zo durabel niet te zyn, gelyk men voorgeeft, het welk doch bare onwetendheid te verwyten is. Men moet dit hout altyd aan de bovenste deelen van een huis gebruiken, en geenzints tot stylen, die in de aarde staan, want daarze dezelve raken, vergaanze in korten tyd.

Nog heeft den Berg-Bintangor een andere of derde zoorte, aan grootte veel van alle de voorige verschillende, want het blyft een dun rank boompje, niet boven een been dik wordende, doch met een regte stam, en een bleek-gel effene schorffe.

De takken verdeelen hun in lange en taye gerten; daar aan staan de bladeren zeer ydel, ook twee en twee tegens malkander. De bladeren gelyken die van Granaten wat, of de spitze van een kleine piek, drie duimen lank, een kleine vinger breed, allensskens toegespits, styf, glad, en met fyne evenwydige adertjes doorregen, gelyk alle *Bintangor*.

De bloemen en vruchten zyn my nog onbekent, om datze zelden gezien worden, gelyk het boompje zelfs. Het hout is taai, styf, en uit den witten wat ros.

Ee

Naam.

Nomen. Latine *Bintangor Tenuifolia*. Malaice *Bintangor Daun Kitsjil*. Amboinice *Hataul Laun Maun*.

Locus. Raro occurrit, semperque crescit in locis faxosis ad pedes montium, uti in Hoeamohel circa Liellam & in magna Amboina, in monte Capahæ, ubique haud procul a litore, & in exilioribus silvis ex minoribus arboribus constantibus.

Ufus. Lignum durius & solidius est vulgari *Bintangor*, unde & ad tectorum fulcra adhibetur, sed non magna conquiri potest copia.

Tabula Septuagesima Secunda

Ramum exhibet *Bintangora silvestris*, uti a *Rumphio* vocatur.

OBSERVATIO.

Nomine *Bintangor silvestris* occurrit apud *Valent.* pag. 217. & No. XLV. exhibetur.

CAPUT VIGESIMUM OCTAVUM.

Novella: Daun Baru.

Quasdam nunc describemus arbores, quæ flores itidem gerunt speciosos, & Althææ affines sunt, quæ in nostris seu Europæis terris pusilli sunt frutices, sed hæc in regionibus in arboris formam excrescunt, has in quatuor distinximus species, quarum primam & vulgatissimam cum varietatibus suis hoc in capite describemus.

Novella seu *Daun Baru* est arbor ubique obvia, plurimum uno, sæpe & pluribus truncis instar fruticis excrescens, præsertim quæ in litore crescit, non alta sed mediocris crassitie instar vulgaris Mali; trunci cortex est cinereus & fere albicans, in litore pallide rufus, sed remotius in terra cum viridi mixtus, in ramis vero ex fusco & viridi variegatus, in superioribus vero ex cæruleo viridis, ubique admodum lentus, succosus, & a ligno facile separandus, uti in Salicibus.

Folia sunt solitaria & ampla, subrotunda, cordata, latiora quam longa, inferiore parte binis magnis subrotundis auriculis donata, quorum quædam quinque sexve pollices longa sunt, septem vel octo lata, quædam vero quatuor longa & quinque lata, in junioribus autem ramis aliquando occurrunt pedem circiter lata & palmam longa, ad oras tenuissime serrata, in vetustioribus vero foliis oræ sunt integræ, & ad apices seu angulos parva tantum crenarum vestigia supersunt, folia hæc porro superius cito angustantur in apicem acutum sed brevem, suntque superne glabra & læte viridia, inferne cinerea, ad tactum lanuginosa seu rugosa, quinque, septem, & novem sæpe protuberantibus costis donata, quæ per folii superficiem dispersæ sunt, sed ad petiolum concurrunt, exceptis plurimis aliis transversalibus costis.

Folia tenerrima & juniora sunt ex fusco viridia, & instar libri complicata, sique sese aperiant, diu ab utraque virefcunt parte, quo autem sint vetustiora, eo firmiora, magisque cinerea sunt ab inferiore parte. Odor & sapor est fatuus, herbaceus, & mucosus, qualis in omnibus Malvaceis detegitur generibus.

Longis insident & rotundis petiolis prope folium reflexis, instar manubrii cochlearis, qui teneri prope suum ortum in ramo bina gerunt peculiaria foliola, inter quæ tanquam inter binas genas locantur, quæ etiam ad petiolos florum observantur, sed sensim decidunt. Vetusta vero folia plerumque perforata sunt a verribus vel formicis, ac sunt disrumpa, rugosa, & sæpe ex relictis tantum costis constantia, hæc enim arbor præ reliquis quam maxime vexatur a nigris formicis.

Flos

Naam. In 't Latyn *Bintangor Tenuifolia*. Op Maleys *Bintangor Daun kitsjil*, en in 't Amboins *Hataul Laun Maun*.

Plaats. Men vind het weinig, en het waft altyd op steenige gronden, in 't bangen van de bergent, gelyk op Hoeamohel omtrent Liella, en op groot Amboina, in 't gebergte van Capaba, over al niet ver van strand, en in ligte bosschen van klein boomwerk.

Gebruik. Het hout is wel vaster en harder, dan dat van de gemeene *Bintangor*, daarom werd het mede tot het dakwerk gebruikt, maar men kan het in geen overvloed bekomen.

De twee-en-seventigste Plaat

Vertoont een Tak van de wilde *Bintangor*, zo als die van *Rumphius* genaamt wert.

AANMERKING.

Onder de naam van wilde *Bintangor-Boom*, komt ze voor by *Valent.* p. 217. en wert op de Plaat onder No. XLV. verbeeldt.

XXVIII. HOOFSTUK.

Nieuw-blad-Boom.

N^U zullen wy eenige boomen beschryven, die mede een aanzienlyke bloeme dragen, en uit de maagtschap zyn van *Althea* ofte *Heemst*, dewelke wel in onze Landen meest een swakke beester is, maar hier te Lande baar in gedaante van een formeel boom vertoonen, die wy in vier hoofd-zoorten verdeelt hebben, waar van wy de eerste of gemeenste met baare veranderingen in dit Kapittel beschryven zullen.

Novella of *Daun Baru* is een overal gemeene boom, meest met eenen, en zomtyds ook met meerder stammen, als een beester opschietende, inzonderheid het geene op strand waft, niet hoog, maar middelmatig dik, als een gemeene Appel-boom, den bast aan den stam is ligt-graauw, en bykans witachtig, op strand ligt-ros, maar Lande-waart in met vuil groen gemengt, aan de takken uit het bruine en groene gemengt, maar aan het voorste blaauw-groen, over al zeer taai, zappig, en van het hout ligt afschillende, gelyk aan de willigen.

De bladeren staan enkeld, en zyn groot, rondachtig, als een hert geformeert, breeder dan lank, achter met twee groote ronde en over malkander staande ooren, zommige vyf en zes duimen lank, zeven en acht breed, zommige vier lank, en vyf breed, doch aan de takken vind men der ook bykans een voet breed, en een band lank, aan de kanten zeer fyn gezaagt, doch aan de oude bladeren zyn ze effen, of aan de spitzzen eenige kleine overblyfsels van tanden behoudende, van voren in een korte of schielijke spitzze eindigende, boven glad, en jeugdig-groen, maar van onderen grysg of graauwachtig, en in 't aantasten wolachtig, of ruig, met vyf, zeven, en negen uitsteekende ribben, in de ronte verdeelt, alle bei den steel t'zamen stootende, behalven nog veele andere dwersribben.

De gebeele jonge bladeren zyn bruinachtig, en t'zamen gevouwen als een boek, en als ze haar openen, blywenze langen tyd groen aan weer-zyden, en hoe ouder, boestyver, en graauwer zy van onderen worden. De reuk en smaak is smets, grasachtig, en slymerig, gelyk alle *Maluwe*-soorten.

Zy staan op lange ronde steelen, by het blad omgekromt als een steel van een lepel, die jonk zynde, by baren oorspronk aan den tak twee kleine byzondere blaadjes hebben, tusschen dewelke zy als twee wangen staan, welke men ook ziet by de steelen der bloemen, maar metter tyd afvallen. De oude bladeren zyn meest vol gaten, en van de wormen of mieren doorvreeten, ruig, gescheurt, en dikwils in bloote ribben bestaande, want dezen boom meer dan andere van de swarte mieren geplaagt werd.

De